

**Nasjonalparkstyret
Reisa nasjonalpark/
Ráisdouttarháldi
landskapsvernområde**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark,
Postboks 700, 9815 Vadsø

Besøksadresse
Hovedveien 2
9151 Storslett

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 91328614
fmtrakb@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/Reisa-nasjonalpark/
www.reisanasjonalpark.no

Norges Arktiske Universitet v/Patrycja Dominiak

Saksbehandler Asgeir Blixgård

Vår ref. 2021/5328-3 432.3

Deres ref.

Dato 31.05.2021

Innvilget dispensasjon fra verneforskriften for Reisa nasjonalpark til innsamling av innsekter i forskingsøyemed

Vedlagt følger samlet saksgang samme med vedtak fra Reisa nasjonalparkstyre. Saken ble behandlet i styremøte fredag 28.5.2021.

Med hilsen

Asgeir Blixgård
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi pr e-post sendes til:

Nordreisa kommune
Statskog Fjelltjenesten v/Tarjei Gunnestad
Beahcegealli reinbeitedistrikt 42
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statens naturoppsyn v/Thomas Johansen
Chokolat reinbeitedistrikt 36

Saksframlegg

Arkivsaksnr: 2021/5328-2

Saksbehandler: Asgeir Kvalvåg
Blixgård

Dato: 19.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Reisa nasjonalparkstyre	20/21	28.05.2021

Innvilget dispensasjon fra verneforskriften for Reisa nasjonalpark til innsamling av insekter i forskingsøyemed

Saksprotokoll i Reisa nasjonalparkstyre - 28.05.2021

Vedtak

Søknad om dispensasjon til bruk av feller og fangst av insekter innvilges. Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir styret for Reisa nasjonalpark Norges Arktiske Universitet v/ Patrycja Dominiak tillatelse til fangst av insekter i tråd med søknad. Tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for fellefangst av insekter i Reisa nasjonalpark i perioden juni til september 2021.
2. Fangsten skal foregå som beskrevet i søknaden.
3. Ansvarlig for fangsten er Patrycja Dominiak, men også andre kan delta i den praktiske fangsten.
4. Denne dispensasjonen skal medbringes under feltarbeidet og installasjoner skal fjernes etter endt sesong.
5. Rapport, og eventuelle publikasjoner som utarbeides sendes styret etter at arbeidet er utført.

Vedtaket kan innen tre uker påklages til Miljødirektoratet. Eventuell klage rettes til Reisa nasjonalparkstyre.

Forvalters innstilling

Søknad om dispensasjon til bruk av feller og fangst av insekter innvilges. Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir styret for Reisa nasjonalpark Norges Arktiske Universitet v/ Patrycja Dominiak tillatelse til fangst av insekter i tråd med søknad. Tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for fellefangst av insekter i Reisa nasjonalpark i perioden juni til september 2021.
2. Fangsten skal foregå som beskrevet i søknaden.
3. Ansvarlig for fangsten er Patrycja Dominiak, men også andre kan delta i den praktiske fangsten.
4. Denne dispensasjonen skal medbringes under feltarbeidet og installasjoner skal fjernes etter endt sesong.
5. Rapport, og eventuelle publikasjoner som utarbeides sendes styret etter at arbeidet er utført.

Vedtaket kan innen tre uker påklages til Miljødirektoratet. Eventuell klage rettes til Reisa nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

Formålet med prosjektet er å kartlegge og beskrive sviknott i Nord-Norge (nord for polarsirkelen) hvor få undersøkelser er gjennomført i fjell og åser.

Prosjektet vil gi ny kunnskap om habitatpreferanser, arts mangfold og geografisk distribusjon av sviknott. Det er også mulig å finne nye arter i Norge som ikke er funnet før.

Alt innsamlet materiale vil bli oppbevart på sprit ved Norsk Arktisk Universitetsmuseum og være tilgjengelig for fremtidig forskning. Sviknott vil bli utsortert og artsbestemt så langt det lar seg gjøre og unngå i ulike forskningsprosjekter og publikasjoner. Det vil i stor grad bli tatt prøver av sviknotten gjennom NorBOL prosjektet og representanter for alle artene vil bli preparert og inngå i de tørre samlingene ved UMAK.

Planlagte lokasjoner i 2021

Reisa nasjonalpark ligger i nærheten av områder i Kautokeino kommune hvor det er ønskelig å kartlegge sviknotten. Det er ønskelig å fange insekter med hov og feller. Primært i nærheten av bekker, innsjøer og myrer.

Det er planlagt flere metodikker i form av feller i forskjellige naturtyper:

- Malaisia-telt (1 stk.)
- SLAM-feller (1 stk.)
- Klekkefeller (1 stk.)
- Vindusfeller (1 stk.)

- Gulre/røde/hvite fargeskåler (står ute 1-2 dager med inntil 10 stk. totalt)

De tre første felletypene har sprit i toppen. Vindusfellene har propylenglykol som er miljøvennlig frostvæske, sprit og vann og i forholdet 40/40/20. I fargeskålene brukes bare vann eller blanding med sprit. Årsaken til forskjellige feller er behov for å dekke forskjellige typer insekt i fangsten.

Fellene vil plasseres utenfor stier og der folk ferdes. De vil også merkes med eierens navn. Søker ønsker å sette ut fellen i juni og fjerner dem sent i september. Fellene vil ikke etterlate spor i terrenget. Dersom noe flyttes på vil det legges tilbake på plass igjen.

Bilde 1. Malaisefelle-telt i Signaldalen (Storfjord kommune), 2020. Insektene flyr inn i en plastflaske i toppen av fellen og faller ned i en samleflaske med 80% sprit som er beskyttet mot sollys med aluminiumstape.

Bilde 2. SLAM-felle i Labukta (Balsfjord), 2019. Selvstående kryssfelle som fungerer etter samme prinsipp som Malaisefellene.

Bilde 3. Klekkfeller. Fellen fungerer etter samme prinsipp som Malaisefellene. (bilde fra internet, <https://www.watdon.co.uk/acatalog/insect-traps.html>)

Bilde 4. Vindusfelle i flommarksskog i Dividalen Landskapsvernområde 2015. Her flyr insektene inn i en trekantet plexiglass-rute og faller ned i samlekar (brøddformer i aluminium) plassert på bakkenivå. Taket i jervenduk forhindrer regnvann i prøven. (bilde av Jostein Kjærandsen, UMAK)

Figure 5. Vindusfellefangsten med tusenvis av soppmygg etter to måneder i Reisa nasjonalpark. (bilde av Jostein Kjærandsen, UMAK)

Regelverk

Reisa nasjonalpark ble vernet ved kongelig resolusjon 28. november 1986. Formålet med Reisa nasjonalpark er å bevare et vakkert og tilnærmet urørt fjell- og dalområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, og å gi allmennheten adgang til friluftsliv i et slikt område.

Nasjonalparken har en egen forskrift. I kap. 4 pkt. 5 fremgår det at Forurensning og forsøpling er forbudt. Det må ikke brukes kjemiske midler som kan endre naturmiljøet.

Etter formålsparagrafen i forskriften er dyrelivet vernet. Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter om dispensasjon etter Naturmangfoldloven § 48. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Prosjektet gjennomføres av Norges Arktiske Universitet i samarbeid med Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskole og Norwegian Barcode of Life (NorBOL). Alt innsamlet materiale vil oppbevares på sprit ved UMAK og være tilgjengelig for fremtidig forskning. Prosjektet er finansiert av artdatabanken. Formålet med prosjektet er kartlegging av sviknotten i Norge.

Omsøkte aktivitet i Reisa nasjonalpark inngår altså i et nasjonalt kartleggingsprosjekt som det er viktig å få gjennomført. Sviknotten er en av de mest artsrike fluefamiliene. De har viktig funksjon som bestøvere men kan også føre med seg sykdommer eller ødelegge turen for friluftsbukere. Gjennomføringen av kartleggingsprosjektet vil ikke påvirke verneverdiene i nasjonalparken nevneverdig. Kartleggingsprosjektet vil bidra til bedre kunnskap om insekts faunaen i verneområdet og forbedre kunnskapsgrunnlaget for en god kunnskapsbasert forvaltning.

Søker har ikke fremlagt en risikovurdering når det gjelder fare for mennesker og annet dyreliv, som kan komme i kontakt med virkestoffene/konservingsmidlene som brukes i fellene. Det opplyses at det skal anvendes miljøvennlig frostvæske basert på sprit og vann. Det tolkes dithen at stoffene betraktes som ufarlige i det omfang de skal brukes her. Kartleggingsprosjektet gjennomføres av Norges arktiske universitet, som er en ansvarlig forskningsinstitusjon. Kunnskapsgrunnlaget for gjennomføring av overvåkingen er god og tilfredsstillende naturmangfoldlovens § 8. Det er ikke fare for at andre kan søke om tillatelse på samme grunnlag og skape presedens for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet.

Kartleggingen vil bedre kunnskapsgrunnlaget hva angår insektlivet i området. Søker har erfaringer fra tidligere prosjekter vedrørende metode og bruk av materiell. Det legges til grunn at man på bakgrunn av denne opparbeidete kunnskapen bruker den beste kjente metodikken for fangsten som ansees nødvendig. På grunnlag av det som er nevnt ovenfor tilfredsstillende søknaden naturmangfoldlovens § 48 krav til å gi dispensasjon fra et vernevedtak og søknaden kan innvilges.